

Η άκρη του νήματος

Της
ΠΟΥΛΥΣ ΚΡΗΜΝΙΩΤΗ

Οι στίχοι του Θανάση είναι γοπευτικά υβριδικό και συνδυαστικά πρωτότυποι, λέει ο Λέων Α. Ναρ για το βιβλίο «Να βρω ξανά του νήματος την άκρη... Σχεδιάσμα ποιητικής βιογραφίας του Θανάση Παπακωνσταντίνου»

Οι ακροατές του Θανάση Παπακωνσταντίνου ταυτίζονται μαζί του γιατί βρίσκουν στα τραγούδια του τον αισθητικό καθρέφτη τους και ταυτόχρονα ταυτίζονται με την ελπίδα που τους δίνουν αυτά τα τραγούδια να διερευνήσουν τα όρια των δικών τους πνευματικών δυνατοτήτων» λέει ο Θεσσαλονικιός φιλόλογος και συγγραφέας Λέων Α. Ναρ. Μεγαλωμένος με τα ακούσματα της περίφημης μουσικής σκηνής της πόλης του, στην προκειμένη περίπτωση δεν περιορίζεται στον ρόλο του ακροατή. Όταν μάλιστα πρόκειται για τον Θ. Παπακωνσταντίνου, σκύβει με προσοχή στη στιχουργική του για να ανασκάψει τα νοήματα και τα συμφραζόμενά της, να ακούσει τον από της εποχής και την ευαισθησία ενός σπάνιου καλλιτέχνη και να αποφανθεί ότι πρόκειται για ποίηση ιδιαίτερη και πολυσίμαντη.

Τεκμήριο της ενδιαφέρουσας ανασκαφής του στην ποιητική του τραγουδοποιού, το βιβλίο του «Να βρω ξανά του νήματος την άκρη... Σχεδιάσμα ποιητικής βιογραφίας του Θανάση Παπακωνσταντίνου» (εκδόσεις Πατάκης), με πρόλογο του Άκη Σακισλόγλου, ανοίγει ένα παράθυρο στον κόσμο του Παπακωνσταντίνου και προκαλεί τον αναγνώστη να ακούσει ξανά τα τραγούδια του με πυξίδα τον στίχο και το νόημά του.

«Ο Θ. Παπακωνσταντίνου είναι ανεξάντλητος, γι' αυτό ο υπότιτλος του βιβλίου μου μιλάει για "σχεδιάσμα βιογραφίας"» εξηγεί ο Λέων Α. Ναρ. Μελετώντας στίχο-στίχο το κατατεθειμένο έργο του τραγουδοποιού, ο συγγραφέας διαγι-

γνώσκει ότι «η ποίηση του κινείται στο ευαίσθητο όριο ανάμεσα στο κοινωνικό και το ατομικό. Το βίωμά του δηλαδή, εδράζεται άλλοτε στον κοινωνικό προβληματισμό και άλλοτε σε μια υπαρξιακή αγωνία. Έτσι διαμορφώνει την εικόνα του "δικού του" κόσμου, αλλά στον αναγνώστη-ακροατή του αφήνει την πιο δύσκολη δουλειά, αυτή του αναστοχασμού».

Από τις λίγες περιπτώσεις στην ελληνική τραγουδοποιία που διατηρεί τόσο στενή σχέση με το κοινό, έχοντας κατακτήσει θέση ξεχωριστή στη μουσική μας σκηνή, ο Θ. Παπακωνσταντίνου έχει κατορθώσει να εκφράσει με μαεστρία τον ψυχισμό αλλά και την κοινωνική ανησυχία του σύγχρονου Έλληνα. «Οι στίχοι του Θανάση είναι γοπευτικά υβριδικό και συνδυαστικά πρωτότυποι» εξηγεί ο Λέων Α. Ναρ. «Βλέπεις τον ίδιο άνθρωπο να πειραματίζεται και να συνομιλεί είτε με λατινοαμερικανούς είτε με Έλληνες ποιητές και την ίδια ώρα να συνομιλεί με το δημοτικό τραγούδι. Οι στίχοι του είναι άχρονοι και άτοποι, γεγονός που διαμορφώνει ένα έργο ανισόρροπα ισορροπημένο».

Αυτά άλλωστε τα στοιχεία προκάλεσαν τον συγγραφέα να εντυφώσει στην ποίηση του μουσικού και να αναδείξει την ιδιουσοστασία της. «Γι' αυτό έγραψα το βιβλίο» μας λέει και την ίδια ώρα έρχεται σαν αχός το «San Michele», που οι στίχοι του χάρισαν τον τίτλο της έκδοσης. Και μαζί του η ιστορία του αναρχικού Τζούλιο Μανιέρι που ενέπνευσε την ταινία «San Michele aveva un gallo» των αδελφών Ταβιάνι. Βλέπετε, ο Παπακωνσταντίνου ακουμπάει συχνά σε ιστορίες για να φτιάξει την ιστορία ενός τραγουδιού του.

«Αν και κυρίαρχο στοιχείο των πρώτων δι-

σκων του είναι η λαϊκή παράδοση, δεσπόζουσα του έργου του είναι η φύση. Τα τραγούδια του ξεκινούν πάντα από εικόνες που φέρνουν στην επιφάνεια ακαθόριστα συνήθως συναισθήματα τόσο της συλλογικής όσο και της προσωπικής μας μνήμης. Γράφει όμως συχνά και υπαρξιακούς στίχους, η εσωτερικότητά του αποτελεί ακόμα ένα μεγάλο κεφάλαιο του έργου του. Γράφει συχνά όπως οι ανώνυμοι δημιουργοί της δημοτικής ποίησης, την ίδια στιγμή που εμπνέεται από θέματα πολιτικού ή κοινωνικού χαρακτήρα» λέει ο Λέων Α. Ναρ.

Αυτό το παιχνίδι του στίχου γοήτευσε τον συγγραφέα και αποφάσισε να καταθέσει τη δική του σπονδή στον τραγουδοποιό, με τον οποίο άλλωστε συνεργάστηκε στενά για τη συγγραφή του βιβλίου. Γι' αυτό το βιβλίο ξεχειλίζει από τραγούδια αλλά και από τις εικόνες μιας εποχής που σημάδεψε την ελληνική τραγουδοποιία. Σπονδή και στη δική του νεότητά αυτό το βιβλίο, αφού, όπως μας εξηγεί, «οι μουσικές και κυρίως οι στίχοι του Θανάση άρχισαν να με γοητεύουν από την εποχή που μεσορανούσε το πιο ζωντανό δημιουργικό κύταρο της πόλης μου, το στούντιο Αγροτικών του Νίκου Παπάζογλου με τον Μάλαμα, τη Μελίνα Κανά, τη Λιζέτα Καλημέρη, τη δισκογραφική εταιρεία Λύρα και την παραγωγό Ντόρα Ριζού, ένα σύνολο στο οποίο εντάσσεται ο Θ. Παπακωνσταντίνου στα πρώτα του βήματα».

«Λοιπόν, διηγηθείτε μου τι έγινε εδώ Να βρω ξανά του νήματος την άκρη».

Την άκρη αυτού του νήματος αφηγείται το βιβλίο.